

toča, da mora vsakdo, kdor se hoče posluževati ene teh cest, imeti v svoji izkaznici ali prolaznici zapisano, katera cesta mu je dovoljena.

Tretja vrsta potov za mali promet so ona, po katerih sme obmejno prebivalstvo z obeh strani voziti žito v mlino preko meje, na žage, v olarne, na stope, po katerih smejo hoditi živinozdravniki, zdravniki, babice in obrtniki z obeh strani. Ta pota so dovoljena tudi za dvojalstnike. N. pr. taka pota so: Pri Murhofu in Lichenendorfu, nadalje pot po razvodju od St. Ilja do Playba, od Playba do Spičnika, od Spičnika do Kreuzwirta, oziroma do Sv. Duha in dalje po obmejnem grebenu. Ta pota tečejo nekaj časa po jugoslovanskem, potem zopet po avstrijskem ozemlju. Za vsako področje orožniških postaj je natanko določeno, kateri posestniki in njih uslužbenci smejo uporabljati ta pota. Radi pomankanja prostora mi je žal nemogoče v »Gospodarju« navesti vsa ta pota. V pogodbi se imenujejo te ceste »skupna pota.«

Posebna ali specijalna pota so za posamezne posestnike, n. pr. za vaščane v Lichenendorfu je dovoljena gotove mesece v letu uporaba broda Ceršak—Lichenendorf, da spravijo stelo, drva, seno in sadje čez Muro. O takih specijalnih potih so prizadeti obveščeni po politični oblasti, žandarmeriji ali carinikih.

Pota za napajanje živine, uporabo studencev tik ob meji, za gonitev živine na pašo itd. določijo posamezne carinske postaje. V pogodbi je določeno, da obojestranski cariniki morajo dovoliti prebivalstvu uporabo potov, da nosijo ali vozijo vodo iz studencev ali mlak onstran meje.

Izkaznice ali prolaznice. Vse dosedanje izkaznice in prolaznice za obmejno prebivalstvo v 10 km pasu ter za dvojalstnike izgubijo svojo veljavnost s 1. februarjem 1923. Svetujem, da takoj potom svojega občinskega urada zahtevate nove izkaznice in prolaznice. Priložite staro listino, da vam ne bo treba kupovati nove fotografije. Natančneje navodila o novih izkaznicah in prolaznicah dobi vsak pri žandarmeriji, občinskem ali carinskem uradu ter na okrajnem glavarstvu. Cena izkaznic, oziroma prolaznic, je 9 dinarjev. Žal, nismo mogli prodati, da bi veljavnost izkaznic in prolaznic trajala 1 leto. Veljajo samo za 6 mesecev. Dvojalstniki morajo imeti izkaznice in prolaznice. Na prolaznici ni treba fotografije, ampak le na izkaznici. Za delavce velja prolaznica na skupnem listu, ali pa tudi za vsakega posebej. Dosegli smo, da obmejni carinski uradniki smejo sproti izdajati posebne izkaznice za delavce in viničarje in posle, ki imajo opravljati dnevno delo na posestvu onstran meje.

Uporaba železnice. Za prekoračenje meje je dovoljena tudi uporaba železnice in sicer proge Gornja Radgona—Spilje ter Dravograd—Sinčavas. A uporabljati se smejo vlaki samo po dnevno. Natančneje o vožnji z železnico se izve pri carinskih postajah.

Vožnja na mlino, žage in stope. V 10 km pasu sme vsakdo voziti svoje ali nakupljeno žito v mlino preko meje, lesene hlode na žage, proso v stope, oljnato zrnje v olarne. Vsak, kdor pelje kako tako balgo preko meje mora prinesiti posebno izjavo, da bo mlinski izdelek gotovo pripeljal nazaj. Take tiskovine dobijo občinski uradi v Cirilovi tiskarni v Mariboru. Seveda mora imeti voznik izkaznico s fotografijo in živinski potni list za živino ter še posebno jamstveno izjavo, da privede živino nazaj. Radi žita se nam je posrečilo doseči, da ni potrebno pripeljati moko že tekom 1 meseca nazaj, ampak, da se ta doba podaljša za več mesecev, kakor pač kdo želi. To pa smo zahtevali radi tega, ker v zimskem času mlini zamrznejo, a v poletju mnogokrat ni vode. Isto velja za žage in olarne.

Prehod čez mejo je dovoljen samo po dnevno. Samo v izvanredno nujnih slučajih: bolezen, smrt, nesreča pri živini, požar ali kaj sličnega, smejo carinske postaje dati dovoljenje za enkratni prestop meje ponoči.

Za živinozdravnike, zdravnike, dušne pastirje, babice in obrtnike izdaje okrajno glavarstvo posebne legitimacije za prestop meje.

Denarja sme vzeti vsakdo, kdor ima izkaznico ali pa prolaznico, na mesec 3000 dinarjev. Avstriji pa smejo vzeti vsakokrat 200.000 avstrijskih kron seboj. Svota denarja se vpiše v izkaznico.

Požarne brambe in sosedji smejo v slučaju požara brez izkaznic iti na pomoč preko meje.

Komisija, ki je v Gradcu dne 15. oktobra 1922 podpisala medsebojno pogodbo o obmejnem prometu med Jugoslavijo in Avstrijo, je predlagala vladi še razne olajšave, a do danes še rešitev ni dospela. Ako komu kaka stvar glede obmejnega prometa ni jasna, naj se pismeno obrne na moj naslov. Naša skrb mora biti, da se obmejni promet polagoma tako uredi, da bodo izostale vse šikane in nepotrebne težave.

Svetujem pa našim ljudem, da se varujejo vsakega tudi najmanjšega prepovedanega prenosa ali prevoza blaga preko meje. Če bi se začelo na meji uveljavljati tihotapstvo, bo vlada, kakor je zagrozila, takoj ustavila ves mali obmejni promet. V takem slučaju pa bo zelo težko zopet doseči sedanje ugodnosti.

UREDITE TAKOJ VOLILNE IMENIKE.

Vsak krajevni odbor Kmetске zveze mora imeti do 15. januarja 1923 volilni imenik za narodno skupščino prepisan!

Vsak odbornik krajevnega odbora ima strogo dolžnost skrbeti, da bodo vi naši somišljeniki iz njegove vase (okolija) v volilni imenik vpisani, vsi nasprotniki, ki so neopravičeno v imeniku, pa izbrisani. Vsak odbornik mora imeti prepis (izvleček) volilnega imenika za svojo vas (okolijo).

Zahtevajte vpis v volilni imenik za vsakega našega

somišljenika, o katerem kolikor toliko sodite, da ima volilno pravico.

V volilni imenik za državnozbornske volitve smejo biti vpisani vsi moški, ki stanujejo v občini 6 mesecev in imajo volilno pravico.

Kdo nima pravice biti v pisan v volilni imenik?

1. Oni, ki so obsojeni na ječo, dokler se ne vrnejo v pravice.

2. Oni, ki so v konkurzu.

3. Oni, ki so pod skrbstvom (očetovsko oblastjo, varstvom, kurateljo).

4. Oni, ki so obsojeni na izgubo državlanske časti, za čas, dokler traja ta kazen.

Kako je zahtevati popravilo volilnega imenika (zahtevati vpis ali izbris kakoga volilca)?

Vsakdo ima pravico volilni imenik pregledati, prepisati, razglasiti in natisniti ter bodisi zase, bodisi za drugega zahtevati njegov popravek.

Popravek volilnega imenika se zahteva pismeno ali ustno pri občinskem uradu ali pri deželnem, ozir. okrožnem sodišču. Vsaki zahtevi za popravilo volilnega imenika je treba priložiti kot dokaz potrebne uradne listine, domovnico, rojstni list, potrdilo občinskega urada o šestmesečnem bivanju v občini. Te listine so vse takse in kolka proste in jih mora vsaka oblast v ta namen na zahtevo brezplačno v 24 urah izstaviti.

Na tako vložene zahteve mora županstvo odgovoriti v petih dneh. Če ne odgovori, se smatra, da je zahtevo zavrnilo. Komur županstvo zahtevo odbije, ali pa, če mu ne odgovori, ima pravico pritožbe na deželno, ozir. okrajno sodišče. To se bode dogajalo posebno tam, kjer so županstva nam nasprotna. V tem slučaju ne smemo odnehati, ampak takoj vložiti pritožbo.

Vse reklamacije morajo biti brezpogojno vložene vsaj do 10. januarja 1923, ker se smejo popravki zahtevati le 15 dni po razglasitvi ukaza o razpisu volitev, ukaz bo pa razglašen te dni.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Komaj je bila skupščina rapuščena ob pravem obleganju žandarmerije in policije, ker je bilo zunaj in znotraj vse polno uniformiranih in oboroženih žandarjev ter preoblečenih policajev in agentov, se je že začel boj za mandate in v klubih so se vršile seje ena za drugo. Dočim zborujejo radikalci mirno in prevdarno, hrumi iz demokratskega kluba neprestan krog in prepir. Radikalci so se dobro pripravili za volitve, ker imajo sedaj vse, kar je v Srbiji že od nekdanj za volilne boje merodajno, imajo državne blagajne in pa svojo policijo, glede volilnega gesla pa itak niso v zadregi. — v glavnem bodo nastopali kot velesrbijanci za Veliko Srbijo in v kolikor bo kazalo, bodo znali govoriti tudi o nekaki reviziji ali spremembi, valeč vso krivdo režima na demokrate. Demokrati so izgubili državne kase, oblastniška mesta in povrh imajo v svojih vrstah še hud razdor in osebno mržnjo.

Radikalci imajo svoja gotova in varna volilna okrožja, dočim so demokrati razdeljeni na dva tabora s približno enakim številom kandidatov in različnim številom volilcev. Srbski demokrati so za Davidoviča in tako ostane Pribičevićevi skupini samo prečanski svet, ki pa ne bo imel dosti volilnih kroglic za demokrate in to še celo za one najhujše in najostudnejše vrste.

Da je slovenska demokratska trojica že danes brez mandatov, je jasno. Da pa se njihovim hrvatskim in srbskim kandidatom ne godi nič bolje, je to bolj zanimivo. Veliko skrb obračajo Pribičevićevi pristaši na dr. Lukiniča, ki je bil predsednik parlamenta, in na bivšega finančnega ministra Kumanudija. Dr. Lukiniča so prvotno hoteli kandidirati v Liki. Toda tja se mora zateči sedaj sam Pribičević, ker druge ni varen. Lukinič bi v Liki prišel v poštev le še kot okrajni kandidat, kar se pa za predsednika parlamenta ne spodobi. Mislili so ga kandidirati tudi v Srbiji. Toda po zadnjih dogodkih na to ni misliti, ker bodo tam kandidirali le Davidovičevi pristaši. Sedaj ga gonijo nazaj v njegov kraj Karlovac, kjer pa ga čaka težak boj. Tudi Kumanudiju se v Srbiji ne godi bolje. Zadnjič je bil izvoljen v bitoljskem okrožju. Sedaj bo tam kandidiral Davidovičev Čičević. Tako je tudi Kumanudi na suhem. Si bo z dr. Zerjavom in Kukovcem podal roko.

Radikalci nadaljujejo z vso vneto razkrivanjem in iznašanjem raznih zlorab in nepostavnosti bivših demokratskih ministrov. To seveda ne izhaja iz poštenega odpora proti korupciji, temveč iz strankarskih namer, da bi radikalci svojo sokrivdo zakrili ter mnogo volilnih glasov pridobili na škodo svojih dosedanjih zaveznikov. Razne naredbe bivših ministrov se razveljavljajo, spreminjajo ali vsaj obsojajo, v vseh uprav nih poslih, ki so bili v demokratskih rokah, se razkri vajo razne zlorabe in tako ni obtožb ne konca ne kraja. Pri vsem tem malo čudno izgleda, da so dobili vsi bivši ministri visoka odlikovanja. Lahko bi se tudi sklepalo, da je ves ta boj med nevim in bivšimi ministri samo navidezna igra in da se bo ta družba ob prvi priliki zopet znašla na škodo naroda in države.

Ker je šel Sv. Pribičević, bodo šli najbrž tudi njegovi fašisti ali »Orjuna«.

Notranji minister je navedel v svojem poročilu, da je ta organizacija izvršila v zadnjem času brezštevilno protizakonitih činov in je predlagal, naj se to društvo kot protidržavno razpusti, njegovi voditelji pa postavijo pred sodišče radi protizakonitih dejanj. Tudi v tej zadevi še ni bil sprejet končni sklep, skoro gotovo pa bo »Orjuna« razpuščena.

Stranke izdajajo svoje volilne proglose in pojavljajo se tudi nove politične skupine, ki hočejo pri volitvah samostojno nastopati. Tako se snuje v Vojvodini židovska stranka, ki bo združila žide vseh narodnosti, ter hoče v parlamentu zastopati le versko stališče.

Ta verska stranka bo na škodo madžarski in nemški stranki, če ji vse svoje veriške odtegne.

Invalidi so sklenili tudi svojo politično pot, ki sicer ne bo strankarska. Posamezne okrožne invalidske organizacije hočejo namreč stopiti v zvezo z najmočnejšimi strankami domačih volilnih okrožij, da sprejmejo po enega invalida na svojo listo in ti invalidi, izvoljeni na raznih listah, bi v parlamentu skupno nastopali v invalidskih zadevah, politiko bi pa morali pustiti na strani. Organizacija invalidov bi si pridržala pravico, da svoje poslance izmenjuje ali odpoklicuje.

Iz Radičevega glasila je razvidno, da bo Hrvatska republikanska seljačka stranka nastopila v banski Dalmaciji, Hrvatski, Bosni in Hercegovini samostojno in sicer na podlagi sklepa stranke od 22. februarja 1922. Ta sklep je bil 23. decembra izpopolnjen v toliko, da sme napraviti predsednik stranke izjemo, ako zahteva potreba. To se bo zgodilo v Zagrebu, kjer bo pri volitvah nastopil Hrvatski blok. Nasilce liste Hrvatskega bloka bo ali književnik ali pa novinar. Istotako bo nastopil Hrvatski blok skupno v virovitiški županiji, ponekod v Sremu in morebiti tudi v Bosni. Kandidat Hrvatske republikanske seljačke stranke ne sme biti na podlagi sklepa glavnega odbora stranke noben šolan gospod, ako ni v seljački stranki vsaj pet let. Izjemo sme napraviti predsednik stranke s soglasnim odobrenjem glavnega odbora.

Srbski republikanci hočejo obdržati svoje volilne konference po raznih mestih izven Srbije, tako tudi v Zagrebu in Ljubljani.

Ministrski svet je takole spopolnil pravilnik k stanovanjskemu zakonu:

V slučaju, ako se hišni posestniki in stanovalci glede višine stanarine ne sporazumejo, plačajo najemniki dosedanjo stanarino, dokler se ne poravnava spor pred posebnim razsodiščem. Ako bi hišni posestniki ne hoteli stanarine sprejeti, se vsota lahko izroči v hrambo občinskega sodišča.

Nadalje je ministrski svet rešil vprašanje izvoznih carin na svinje. Izvoz svinj izpod 70 kg je prepovedan. Za svinje preko 70 kg znaša izvozna carina 200 din. za komad, za zaklane svinje se plača 400 D od 100 kg, za soljeno meso in mesne izdelke 150 D od sto kg, za slanino in mast 600 D od 100 kg. Industrijske klavnice morejo dobiti 50 do 60 odstot. popusta.

FAŠISTOVSKA ITALIJA.

Mussolini odeva celo Italijo v fašistovsko obleko. Začel je z imenovanjem fašistov na važna državna mesta, policijo preurejuje, svojim zaslužnikom daje vso moč in oblast in znak fašistov bo celo na novem, kovancem denarju. Ta znak (zvezani snopi palic) ima že sedaj pečat zunanjega ministristva.

GRSKA VOJASKA VLADA.

je na zelo slabih nogah. Antanta je Grski spustila, naj si oskrbi drugo vladu, ki ne bo na tako slabem glasu v svetu, in tudi doma se širi močen pokret proti vojaškimi oblastnikom, od katerih so se nekateri že spravili na varno v tujino, da jih ne bi kaj takega zadelo, kar so oni s prejšnjimi ministri napravili.

NEMCIJA.

Nemška republika ima hude boje z monarhisti, ki snujejo vedno nove zarote. Sedaj je policija odkrila zopet tajno monarhistično zvezo, ki se je že več mesecev shajala ter zborovala v prostorih nekega tovarnarja blizu Altone. Zarotniki so sami bivši carski oficirji in pri preiskavi v tovarni se je našlo precej orožja, zlasti bomb in pa spisov, ki pričajo, da so se zopet pripravljali atentati. 17 članov te zarotniške družbe so zaprli ter predali državnemu sodišču v Leipzigu.

Naša zborovanja.

Okrajni shodi zaupnikov KZ v muriborskem okrožju. V Gornji Radgoni v hiši Posojilnice v torek, dne 2. januarja ob 9. uri predpoldne. — V Ljutomeru v sredo, dne 3. januarja, ob 9. uri predpoldne. Lokal se še določi. — V Ormožu v dvorani gostilne Bauer, v četrtek, dne 4. januarja ob 9. uri. (Na teh treh zborovanjih poročata poslanec dr. Hohnjec.) — V Črensovcih v gostilni Bauer v torek, dne 9. januarja ob 9. uri predpoldne. V Murski Soboti v gostilni Peterka v sredo, dne 10. januarja ob 9. uri. V Križevcih za gornji del Prekmurja v gostilni Gorčan v četrtek, dne 11. januarja ob 9. uri predpoldne. Poročata poslanca Pušenjak in Klekl. V Ptuj v dvorani minoritskega samostana v ponedeljek, dne 8. januarja ob 9. uri predpoldne. V Slov. Bistrici v dvorani Hranilnice dne 9. januarja ob 9. uri predpoldne. Poročata poslanec Žebot. Pri Sv. Lenartu v Slov. gor. v dvorani Arnuš v sredo, dne 10. januarja ob 9. uri predpoldne. Poročata poslanec Roškar in Žebot. V Mariboru (za levi dravski breg) v četrtek, dne 11. jan. ob 9. uri predpoldne v dvorani Orovič. V Mariboru (za desni dravski breg) v petek, dne 12. januarja ob 9. uri dopoldne istotam.

Podučni tečaji za organizatorje in zaupnike SLS v mariborskem okrožju: Sv. Marjeta ob Pesnici v torek, dne 2. januarja, v gostilni Kramberger. Za župnije: Sv. Marjeta, Sv. Peter, Jarenina, Spodnja Sv. Kungota, Sv. Jakob in Sv. Barbara v Slov. gor. — Hoče pri Mariboru v sredo, dne 3. januarja, v društvenem domu. Za župnije: Hoče in Slivnica. — Fram pri Mariboru v četrtek, dne 4. januarja, v Aninem dvoru. Za župnije: Fram, Slivnica, Sv. Martin in Gornja Poljskava. Začetek povesod ob pol 9. uri predpoldne. — Radvanje pri

Maribor v petek, dne 5. januarja, v hiši g. Franca Pristovnik. Za občine: Radvanje, Razvanje, Tezno, Studenci in Pekre. Začetek ob 2. uri popoldne. Predavata Fr. Zebot in Ivan Vesenjak.

Shodi Slovenske ljudske stranke se vršijo po temle redu: V nedeljo, dne 31. decembra po rani maši bo shod v Spodnji Polskavi, isti dan popodan ob 2. uri v Račah pri Mariboru. Na Novega leta dan po rani maši zborovanje SLS v St. Petru niže Maribora in v Kolljah na Koroškem. V župnijah, kjer želijo politična zborovanja, naj glavni zaupniki to javijo po dopisnici Tajništvu Slovenske ljudske stranke v Mariboru.

V Makolah je sklicala tamošnja KZ dne 24. decembra političen shod, ki je bil zelo dobro obiskan. Shodu je predsedoval ugleden posestnik g. Hajšek, zapisnikar pa je bil predsednik KZ g. Škerbiš. Poslanec Zebot je v poklugournem govoru razpravljal o političnem položaju. G. župan Bogina je na koncu v imenu cele župnije izrazil Slov. ljudski stranki oz. Jugoslovanskemu klubu iskreno zahvalo za krepko obrambo pravic našega ljudstva. S klicem: Za avtonomijo Slovenije pojdemo Slovenci združeni vsi v Slov. ljudski stranki pogumno v volilno borbo! — je zaključil predsednik res lepo uspešno zborovanje. Po shodu so se župani, občinski odborniki in celi krajevni odbor naše stranke sestali k važnemu posvetovanju.

Večerni sestanek KZ. Iz Gor. Ponikve nam poročajo: Naša KZ je začela po vaseh prirejati večerne sestanke pod vodstvom odbornikov dotične vasi. Na teh vaških sestankih se člani medsebojno porazgovorijo o gospodarskih in političnih vprašanjih. O političnem položaju poroča na sestankih domači g. župnik. Take večerne sestanke po vaseh bi želeli, da vpelje vsaka krajevna Kmetijska zveza.

Tedenske novice.

Srečno Novo leto želita cenj. naročnikom in čitateljem uredništvo in upravništvo «Slovenskega Gospodarja».

ZBIRAJTE ZA VOLILNI SKLAD!

Volitve stanejo veliko denarja. Za volitve je treba mnogo lepakov, letakov, dopisov in tiskovin. Tudi vožnje stanejo ogromne svote. Poština bo pri teh volitvah desetkrat tako visoka, kakor je bila pri zadnjih. Zato prosimo svoje somišljenike in prijatelje, da pri vsaki priliki zbirajo doneske za volilni sklad Kmetijske zveze, oziroma Slovenske ljudske stranke. Samostojneži so za zadnje volitve dobili od dr. Zerjava 400.000 K, letos bodo gotovo dobili še več. Mi kot krščanska in ljudska stranka nimamo takih bogatih stricov za seboj, kakor je dr. Zerjav za samostojneže, zato si moramo sami pomagati. Na delo torej za naš volilni sklad! Doneski za volilni sklad se naj pošiljajo na naslov: Slov. kmetijska zveza v Mariboru. Naj se vedno označi pri pošiljavi, da je znesek namenjen za volilni sklad.

Na delo za naše liste! Pred volitvami stojimo. Najboljše orožje zoper nasprotnika za časa volitev so dobro razširjeni časopisi. Mi moramo pri volitvah popolnoma premagati demokrate, samostojneže, socialne demokrate in druge stranke, tako da bo v Sloveniji samo Slovenska ljudska stranka odločevala. Zato pa širite «Slovenskega Gospodarja» od hiše do hiše! Število naročnikov mora poskočiti za najmanj 5000. Članice Marijinih družb in Dekliških zvez ter vrli mladeniči, pa tudi krščanski možje in dobre matere, vsi naj zastavijo vse sile, da izginijo slabi časopisi iz slovenskih hiš in da pridejo v vsako hišo dobri katoliški časopisi.

Novim naročnikom. Kdor si list nanovo naroči, naj napiše na položnico ali pa na nakaznico besede: **Nov naročnik**, potem bo list dobil v redu. Nekateri si želijo list naročiti na novo, pa najprvo pišejo dopisnico, da jim naj pošljemo list s položnico. Nato dobijo položnico in predno potem mi dobimo denar, traja najmanj 14 dni do 3 tedne. Tako se določiljanje lista zakasni za najmanj 3 številk. Zato prosimo tiste, ki hočejo list naročiti na novo, da, ako nimajo položnice, vzamejo denarno nakaznico in nam po nji pošljejo denar in svoj naslov ter zraven pripišejo, da so novi naročniki, potem bodo list takoj o. začelka dobivali redno.

Stare naročnike uljudno prosimo, da takoj plačajo naročnino vsaj deloma za leto 1923, da jim ne bo treba lista ustaviti. V 14 dneh nam bo pošlo veliko naslovnih pol in napraviti moramo nove. Na nove pole pa pridejo samo taki naročniki, ki so naročnino že plačali. Kdor torej vsaj deloma ne bo poslal naročnino, ne pride na novo polo in list se mu ustavi. Da se to ne zgodi, prosimo, da dosedajni naročniki vsaj do 15. januarja obnovijo naročnino.

«Slovenskega Gospodarja» stane za celo leto 25 dinarjev, za pol leta 12.50 dinarjev, za četrt leta 6.50 din.

V spomin + P. Rudolfu Marolt v Celju. Nikdar nisem šel tako težko, tako žalosten v Celje, kakor takrat, ko sem šel na Tvoj pogreb. Našel sem te še na parah, bil si neizpremenjen, kakor da bi spal navadno spanje. Množica ljudstva je ... zbrana okoli Tebe; molili so za Te, kropili so te in glasno ihteli. Tudi moje oči so zalile solze ... Teško mi je bilo pri srcu, kajti bila si ves čas zelo dobra. Kdo bi si mislil, da nas boš zapustil v najlepši moški dobi, komaj 42 let star; delal si neumorno do zadnjega vzdihljaja.

Bilo je tretjo adventno nedeljo; celo jutro si spovedoval, ob deveti uri si mislil iti na prižnico oznanjevat besedo božjo, kakor vsako nedeljo, a 5 minut pred deveto ura Te zadene kap; prepričan bodi, da je ta novica bolj pretresla vse navzoče v cerkvi ko so izvedeli, kaj te je zadelo, kakor vsaka živa pridiga.

Se bolj je prestrašila ta novica vse v samostanu. Kako so si bratje prizadevali, rešiti ti življenje, a bilo

je zastoj ... zaspal si za zmiraj. Sporočilo o Tvoji smrti je osupnilo Tvoje sobrate v vseh samostanih in tudi Tvoje znanke, ki so brali poročilo o Tvoji smrti v časopisih. Kolika žalost se je pa polotila dobrega ljudstva v Celju in daleč na okoli, ko so zvedeli o Tvoji prerani smrti. Vsi so Te poznali in spoštovali, saj si jim bil premnogim duševni voditelj skozi dobo 14 let, odkar si bil v Celju. O koliko si storil dobrega v spovednici; nad 231 tisoč si jih spovedal, odkar si bil spovednik, tako imaš zabeleženo v Tvojem dnevniku, ki si ga tako lepo vodil.

Ni čuda, da se je ljudstvo trunnoma zbiralo pri Tvojem mrtvaškem odru in se za Teboj jokalo, in to ljudstvo Te je spremljalo do groba, molilo in jokalo za Teboj, kakor še menda nikdar za nobenim.

Solze mi zalivajo še sedaj oči, če se spomnim na šolske otroke, katerim si bil 14 let katehet, kako so ti plakali, ko so Te hodili kropiti in posebno pri pogrebu. Celo pot so glasno jokali, da so bili vsi do solz ganjeni, ko so te slišali in videli, ki se sicer niso pogreba udeležili. Na pokopališču, tam je bilo plakanje otrok tako glasno, da so se komaj slišale pogrebne molitve. In z otroci je jokalo vse. Tako ginljivega pogreba še menda ni videlo Celje, kakor je bil Tvoj. Mnogi otroci se niso mogli ločiti od groba, več kakor pol ure so še vedno stali pri grobu in plakali. O solze nedolžnih otrok, kako hladilo za Tvoj grob! Pa saj so lahko jokali, saj so zgubili v Tebi tako dobrega, tako vnetega učenika. Čudno, da si otrokom v šoli zadnji teden pravil večkrat o smrti, povedal, da boš Ti kmalu umrl in kako Te hodo videli na parah s kapuco na glavi ... Da Ti si slutil, da je Tvoja zadnja ura blizu; saj si nam večkrat govoril o tem, da boš naglo umrl, kakor Tvoj oče, in zgodilo se je ... Bil si pripravljen popolnoma. Še prejšnji večer si bil pri spovedi in potem si zapisal v Tvoj dnevnik, da si razun pokore še zmolil 3 Očenaše in Češčne Marije na čast sv. Jožefu za srečno zadnjo uro. Umrl si — a Ti živiš naprej v srcu Tvojih sobratov, v srcu našega ljudstva — posebno v srcu šolske mladine. Spomniti se Te hočemo vedno v naših molitvah! Na svidenje v nebesih! — P. Rudolf Marolt je po dokončanih bogoslovnih študijah v Ljubljani in po ordinaciji stopil v samostan, leta 1903 17. septembra. Eno leto je bil v noviciatu, potem 4 leta v Lipnici in 14 let v Celju, kjer je prerano sklenil svojo pozemeljsko življenje. Naj počiva v miru! P. L.

Smrtna kosa. Iz St. Ilja v Slov. gor. nam poročajo: Tukaj je umrla v četrtek dne 21. t. m. sestra rajnega župnika veleč. g. Kelemina gospod. Terezija Kelemina v 63 letu starosti. Pogreb se je vršil v soboto, dne 23. t. m. ob obilni udeležbi. Pokopal jo je jarenski g. dekan Jožef Čizek, ki je ob odprtem grobu spregovoril par ginljivih besed. Rajna je bila vrla gospodinja, blaga žena in v St. Ilju zelo spoštovana. N. v m. p!

Uradni dnevi okr. glavarstva v Slov. Bistrici se vrše v letu 1923 vsak prvi četrtek v mescu, pri Sv. Lenartu pa vsak drugi četrtek v mescu. Ako pa je ta četrtek praznik, vrši se uradni dan prihodnji četrtek.

Okraden župan. Župan Alojzij Sel iz Zerkovec pri Mariboru se je mudil te dni pri Črnem Orlu v Mariboru. Hlapec je Selovega konja spregel, ga odpeljal v hlev in župan Sel se je nekaj časa zamudil pri konju v hlevu. V času, ko je bil Sel v hlevu, mu je okradel neznanec iz črne torbice, katero je pustil malomarno ležati na vozu, nad 50.000 K. Ako bo g. župan Sel tako brezkrben glede občinskega denarja kot je na primer s svojim, potem bo občini Zerkovci predla slaba.

Volitev v pokojninski zavod. V petek, dne 29. dec. 1922 ob 8. uri zvečer se vrši v kazini javen shod vseh volilnih upravičencev, za volitev v pokojninski zavod. Zasebni namerenci vseh strokov vabljeni!

Kaj je zanimivega pri Sv. Bolfenku v Slov. gor.? Vsak poštnjak se veseli veselih božičnih praznikov, ki oznanjajo svetu ljubi božji mir. Toda nek hudobnež nam je skvaril božično veselje, v noči od 19. na 20. dec. nam je strgal in odnesel tri plakate za naše krščanske liste. Temno noč si je poiskal ta pokveka za svoje delo, po dnevu se je ničvrednež bal naših krepkih pesti. Grozovito so ga razdražila imena naših krščanskih listov, da je iskal hladila za svojo jezo v pobalinskem trganju plakatov. Še papir je odnesel. Le imej ga, dobro ga hrani in napiši nanj svoj greh. Nikar pa ne misli, da boš s tem «Slov. Gospodarju» odbil le enega naročnika; še rajši ga bodo sedaj naši možje in mladeniči naročali, še rajše ga bo čitalo naše narodno ženstvo, ko dobo videli, da trpi krivico. Kar ljubi poštenje, je z nami; mnogi so leta 1919 korakali po drugi poti kot mi, mi jih nismo sovražili, tudi ne odbijali od sebe; obžalovali smo samo razkol, ki nas je razcepil; vedno pa smo prijateljsko vabili brate, da se zopet združijo z nami. Teža življenja, ki nas tare vse, jih je pripeljala nazaj v naše vrste. Ene krvi sinovi smo bili, ene matere — Slovenije otroci — bodimo torej tudi kot dobri bratje enih misli in enih želja! Mir božji nad nami in vsemi, ki so blage volje! Kdor pa dela še zdaj, po tolikih bridkih izkušnjah, za razdor ali seja še zdaj sovraštvo med nami, tega izbrisimo iz svojih src! — Dne 22. dec. so v Gočovi pokopali Marijo Kurboš roj. Firbas, bolfensko rojakinjo. — Posojilnica je razglasila, da poviša z Novim letom obrestno mero za hranilne vloge na 5 odstot. Gotovo bodo vsi, ki so tako srečni, da imajo doma prihranke, svoj denar še raje nalagali v domači hranilnici, ki se je v kratki dobi svojega obstanka razvila v mogočen denarni zavod. Vestno delo pač mora roditi lepe sadove, Mi se jih le veselimo. — Vsem čitateljem srečno Novo leto, polne žitnice, polne žepa, polne kleti, pre vsem pa dobro, veselo, zadovoljno sree!

Poročilo o gledališki predstavi v Ormožu. Preteklo nedeljo ob treh popoldne je priredil tukajšnji orlovski odsek v Skorčičevi dvorani ob jako dobrem obisku iz

vseh slojev občinstva gledališko predstavo. Igrala se je najprej narodna ljudska igra «Krivoprišežnik». Igralci so izvrševali svojo nalogo prav dobro, posebno pa oni, ki so imeli glavne vloge. Četudi bi bili igralci že s to igro samo, ki je trajala dve in pol ure pokazali svojo spretnost in sposobnost za take prireditve, pa se je še dodala šaljiva igra «Naša dekleta», sestavljena od Hriberška, tajnika središkega orlovskega odseka, ki je vzbudila med občinstvom mnogo in neprisiljenega smeha. Čeli, ob tukajšnjih prilikah težavni spored se je odigral brezhibno, dostojno in s popolnim uspehom se je končala prireditev, za katero ima poleg igralcev največ zaslug Jeranov oče, aranžer A. Ivanuša. Poročevalec je govoril z raznimi osebami, ki so se izražale polne priznanja o prireditvi. Nekoč se je od neke strani govorilo, da je ormoški Orel šel spat. Ne, gospodje, tega dopadenja vam Orel, ki obsoja že iz predvojskih časov, nikdar ne bo storil. Orel živi, deluje in krepko razprošira svoje peruti, seveda ne obstoja njegovo delo v vpitju, veseljačenju, tudi ne v paradah, ampak v resnem notranjem delu, v kulturni izobrazbi. Če se pomisli, s kako vstrajnostjo prihajajo člani k sestankom, vajam, prireditvam, po celo uro daleč in se morejo večkrat še le v noči vrniti domov, potem je to živa ideja in požrtvovalnost, ki je vsega priznanja vredna. Katoliško ljudstvo ormoške fare, ti pa se zanimaj za tvoje orlovsko organizacijo in jo radodarno gnotno podpiraj.

Novice od Male Nedelje. Malonedeljčani, naročniki «Slovenskega gospodarja», ostanite tudi v novem letu zvesti našemu najboljšemu listu «Gospodarju». Res je, da je naročnina letos zvišana, a to le radi tega, ker nima naš denar prave veljave in vrednosti. Pisec teh vrtic se prav dobro spominja, ko je hodil pred leti kopat v vinograd za borih 25 krajcarjev na dan, torej štiri dni za en goldinar in tedaj je stal «Gospodar» na leto tudi samo en gold. Danes pa zasluži delavec v vinogradu 40—50 kron, torej v 4tirih dneh 160—200 K, si tudi sedaj ravno tako lahko naroči Gospodarja kot pred leti. Pri Mali nedelji se je začelo močno gibanje za nabavo novih zvonov. Od vseh župnij prihajajo poročila o slovesnih blagoslovitvah novih zvonov, radi tega se moramo tudi mi Malonedeljčani zdramiti, da dobimo v kar najkrajšem času nove zvonove, ker sicer bi preveč zaostali za drugimi manjšimi in revnejšimi župnijami kot n. pr. naša. Pri nas so se v zadnjem času pojavili do slej še ne odkriti tatovi, ki kradejo pri posestnikih svinje in perutnino. Ti uzmoviči so že tudi vdrli in vlomili pri dveh posestnikih in odnesli, kar jim je prišlo pod roke. Zandarmerija pridno zasleduje to tatinsko družbo.

Pregled najzanimivejših novic v St. Ilju pod Turjakom v minulem letu. Ker se je leto že skončalo, moramo tudi St. Iljčani sporočiti zanimive dogodke v preteklem letu. Fantje so si ustanovili Orla in polagoma napredujejo. Če bodo vstrajni, upamo, da nam bodo mogli še pokazati lepe uspehe. Ne smete si pa misliti, dragi fantje, ako ste Orla, znate dobro telovaditi, da to zadostuje orlovskim načelom. Po mnenju drugih je pravi Orel le tisti fant, ki živi tudi po naukih zlate knjige. Torej St. Iljski Orli, le naprej po začrtani poti. «Zlate knjige». A dekleta so si ustanovile Dekliško zvezo in imajo mesečne sestanke, kjer se izobražujejo, da postanejo enkrat značajne, odločne žene katoliške misli in dejanj, katerih toliko potrebuje naša novoustanovljena Jugoslavija. Možje imajo pa krajevno KZ v kateri se zbira vse katoliško ljudstvo. Vrše se vsako prvo nedeljo v mesecu odborove seje, od katerih potem pošljemo resolucije glavnemu tajništvu v Celje. Kmetje! Le ne izgubiti poguma, res imamo hude skrbi in moreče čase, ali bomo jih zmagali v zaupanju na Boga in tudi sami ne držimo rok križem, bodimo varčni, skrbni in kadar bodo volitve, tedaj pa vsak svojo krogeljico tja, kjer je stranka rešitve. Enkrat smo se vjeli na limanice, pa nikdar več! Pa še eno veselo novico smo doživeli St. Iljčani. Dne 15. oktobra smo dobili tri nove jeklene zvonove iz jeseniške tovarne. Vsa župnija se je potrudila, da smo jih kar na najbolj slovesen način spravili v zvonik. Bog bodi plačnik našemu č. g. župniku in drugim, ki so nabrali, oziroma darovali denar za nove zvonove, ki imajo tako lepo ubran glas. Nekdo se je sicer jezil v «Napreju» in mu novi zvonovi niso po volji, ker ga dramijo in mu pravijo, da ima tudi on dušo, katero je treba v red spraviti. — To so torej na kratko opisane šentiljske novice. Drugo leto pa, ako nam Bog da zdravje, pa se bomo večkrat oglasili v Vašem cenjenem listu, katerega precejšnjo število prihaja v naš planinski kraj.

Za vzgled in v posnemanje drugim! Od Sv. Andraža v Slovenskih goricah nam poročajo: H koncu se nagibajoče leto smemo imenovati dobro leto, ne le zavoljo tega, da je zemlja kmetiču, ki jo pridno obdeluje, plačala njegov trud in napor, tudi v kulturnem pomenu smemo biti zadovoljni. Naši katoliški listi in časopisi pridobivajo vedno več naročnikov, pa tudi pridnih čitateljev. Ljudstvo, ki je po večini dobro, začinja spoznavati, da mu ni le delo potreba, ampak tudi izobrazba, ki mu jo pa nudijo najbolj knjige in pa dobri časopisi. Andraževčani, ne zanemarite nikdar več srčne izobrazbe, zato pa ostanite še nadalje zvesti vsem našim katoliškim listom, ki prihajajo sedaj v tako častnem številu med vas. Pohvaliti se mora tudi velika skrb za vaše kapelice in križe. Vse Marijine kapelice, in teh ni malo, so bile v tem letu prenovljene. Tam na prijazni Gibini pa se zida nova velika kapela, ki bode pa šele bodoče leto dogotovljena. To kaže, da se verska zavest budi čimdalje bolj. Velika je tudi požrtvovalnost za obnovo domače cerkve. Nedeljo za nedeljo se zahvaljujejo blagi občani in župljani za njihove darove. Lepa je notranost cerkve, a manjka ji najlepši kras, zvonovi. Zelja je že vseobča, da bi skoraj